

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXVII. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző online folyóirat * **2020. október**

A tartalomból:

3. Októberi forradalom és az aradi vértanúk

4. CIVIL SAROK: Pap József

8. Önkormányzati hírek

14. Elfeledett nemzedék

17. 45 éves érettségi találkozó

20. Szent Gellért-nap 2020

25 éves a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

Iskolánk alapításának 25. évfordulóját ünnepeljük idén. Ennek jegyében szerveztük programjainkat is, melynek első rendezvénye a névadónkról elnevezett Szent Gellért-nap volt.

Tóth Ferenc intézményvezető úr ünnepi beszédben emlékezett az elmúlt negyed századra.

Most ezt olvashatják, míg a nap programjáról képes beszámolót a Városunk októberi számának iskolai oldalán láthatnak.

Iskolánk negyed százados

Iványi László esperesplébános atya, városunk idei díszpolgára Dr. Frankó Károly akkori polgármester segítségével egy a két településrész között kimért telken, az egyházi javak korábbi államosítása címén visszakapott kártalanítási összegből iskolát álmodott, majd hozott létre. Az egyházi alapfokú oktatás a múlt század közepéig nagyon is jellemző volt

mind a katolikus Endrődön, mind pedig a jórészt református népességű Gyomán, ám az 1995. esztendő mégis új színnel gazdagította az akkor alig másfél évtizedes Gyomaendrőd oktatási palettáját.

Katolikus iskolánk 1995. szeptember 2-án nyitotta meg kapuit és kezdődött el az első tanév. Ekkor jelent meg intézményünk a városi iskolák között néhány fős dolgozói létszámmal, 40 elsős diákkal.

1996 őszén Gyulay Endre Püspök Atya felszentelte iskolánk kápolnáját 2000-re kialakult a nevelőtestület kb. mai összetétele és arculata

2003-ban elballagtak az első diákjaink, továbbá elkészült az iskola tornatermém magában foglaló új szárnya

2006-ban tetőtér beépítéssel bővítettük a tantermek számát

2007 nyarán a hunyai egység (iskola és óvoda) csatlakozott intézményünkhöz *(folytatás a 2. oldalon)*

25 éves a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium

folytatás a címlapról

2011-ben megszűnt az általános iskolai oktatás Hunyán, ekkortól a hunyai iskolások Gyomaendrődre, főként iskolánkba jártak tanulni.

2014. szeptember elsején intézményünk ismét átalakult:

- a hunyai óvoda elkerült tőlünk
- a gyomai Kner Imre Gimnázium beolvadt iskolánkba, mely 2016 őszén felvette mai nevét.

Összefoglalva 25 évünk mérlegét:

- majd száz dolgozó, aki megfordult intézményünkben
- majdnem ezer diák, aki korábban vagy jelenleg általános iskolánk tanulója
- öt intézményvezető, akik közül Kiss Pálné Fehér Ida néni sajnos már nem él
- két lelki vezető Laci Atya majd Gábor Atya
- két másik történelmi egyház, mint állandó együttműködő partner, rengeteg szülő, ismerős, jóakarató ember.

Kik is vagyunk mi?

Hitvallásunk összegzéseként felteszem azt a kérdést, amit előbb-utóbb minden fiatal feltesz: hogyan tudunk minél szebb, jobb, tökéletesebb életet élni?

Sokféle válasz adható rá.

A mi válaszuk:

Keresztény értékrendet követve. 2000 év alatt sem avultak el azok a példák, azok a bölcseségek, melyek a Messiás és apostolai tártak és tárnak az értő elme elé, legyen az hívő vagy nem hívő személy. Mi tehetünk azért, hogy ez így is maradjon?

Életünk Krisztusban egy valóságos kincsestár:

Tanításai, alapvetései és a hívő ember megvilágosodása, illetve az a lelkiállapot, ahová a belé vetett hit vezet el minket a világ legnagyobb kincsének birtokba vétele jelentette örömezt jelent. Ebből a kincsből annál többet tudhatunk magunkénak, minél többet megosztunk másokkal. Ez a kincs sosem válik közömbössé és sosemvész el sok ember számára. Az sincsen korlátozva, hányunk osztozhat a kincsen: akár minden emberé is lehet egyszerre.

Iskolánk ennek a gondolatnak a szellemiségében létesült és működik. Mindazok, akik hajlandóak tenni az iskoláért nap mint nap talán a legmaradandóbb dolgot cselekszik meg, amit ember tehet: segítenek továbbadni a világ legnagyobb tanítómesterének Jézus Krisztus tanításainak a lényegét, vagy abból valamit. Európának és benne hazánknak, a helyi közösségünknek aligha van más vigasza saját jövőbeni megmaradását illetően csak az, hogy rátaláljon a régi eszmére, az egyetlenségre: a keresztény értékekre, melyek egyben európai, sőt egyetemes emberi értékek is. Itt helyben élve és dolgozva ezt az eszmét sosem szabad felednünk, még ha a világ ki is akar fordulni alólunk.

Gyomaendrőd nehéz terep, hiszen majd 40 éve két teljesen eltérő fejlődésű, sorsú és arculatú település összeforrasztásával jött létre. Gyomaendrőd mégis a miénk, benne iskolánk is, amit sokan nem fogadnak el teljes meggyőződéssel: a mindenkoron hozzánk járó gyermekek jó része sosem volt megkeresztelve. A minket választó szülők gyakran nem ideológiai megfontolásból választanak minket gyermekük számára.

Ezt talán takargatnunk kellene? Vagy feladnunk magunkat? Nem.

Jómagam azt a következtetést vonom le, hogy semmi sincs ingyen. A pusztá létért, a sikerért keményen meg kell dolgozunk, és meg kell tanulnunk más szemszögből nézni a jelent és az elmúlt negyedszázadot.

Amióta az iskola elindult, anyagi és erkölcsi oldalról mindig is

stabil volt, a diáklétszám sohasem apadt el, és a szülői bizalom is folyamatosan megvan irántunk. Végzett munkánkat elismerik, tanáraink hírve, eredményeink, a „szentgellértés” élet gyermeküket beiratni kívánó szülőket hoz be az ajtón évről évre. Erősek és egészségesek, értékrendünkben, céljainkban eltökéltek, a világ egyik legnagyobb közösségének része vagyunk. Tudjunk ennek örülni, vegyük észre saját értékeinket, nagyszerűségünket és benne saját egyéni teljesítményünket, továbbá higgyük el, hogy ez igenis látszik. Merítsünk erőt abból, hogy a nevelés-oktatás az egyik leghasznosabb dolog, amit a magunk számára el tudunk képzelni, amikor nyomot szeretnénk hagyni magunk után, mert erre az erőre, erre az önazonosságra biztosan szükségünk lesz a következő 25 évben is. A keresztény értékek jelentette út pedig 2000 éve bizonyítottan nem zsákutca, hanem sugárút.

Iskolánk motorja a közösség:

- egyházmegyénk: jótékony üvegbúra és biztos talaj egyben
- nevelőtestületünk: az intézmény értékrendjének hordozója, a legfontosabb erőforrásunk
- a szülői közösség: a bennünk bízó, munkánkat sokszor árgus szemmel figyelő, ránk hagyatkozó piaci erő a helyi iskolák tanulókért folytatott éves versenyében, a biztos alapokat adó otthoni, családi háttér
- tanulóink: a nyersanyagból formálódó termék, az út, az igazság és az élet – a gyermekekben mintha maga Jézus köszönne ránk és tenne próbára minket (az élet tisztelete, szeretet, tolerancia, odaadás, a kitartó munkába, a nevelésbe vetett hit, az eredmények sikerként való megélése) közös jövőnk tervezése kapcsán.

Feladatunk, hogy őket ne passzívan szemléljük, ne engedjük útjukra majd lesz valahogyan alapon, hanem formáljuk legjobb tudásunk szerint. Tudásunkat pedig állandóan csiszoljuk, és mind ebben találjuk meg örömeinket, életünk értelmét tegnap, ma és holnap.

Isten áldását kérem minderre.

1956-os forradalom

Az 1956-os forradalom és szabadságharc, vagy az 1956-os népfelkelés Magyarország népének a sztálinista terror elleni forradalma és a szovjet megszállás ellen folytatott szabadságharca, amely a 20. századi magyar történelem egyik legmeghatározóbb eseménye volt. A budapesti diákoknak az egyetemekről kiinduló békés tüntetésével kezdődött 1956. október 23-án, és a fegyveres felkelők ellenállásának felmorzsolásával fejeződött be Csepelen november 11-én.

Az október 23-i budapesti tömegtüntetés a kommunista pártvezetés ellenséges reakciója és a fegyvertelen tömegre leadott véres sortűz következtében még aznap éjjel fegyveres felkeléssé nőtt, amely október 30-án a párház elfoglalásával végül győzött. Ez a kormány bukásához, a szovjet csapatok visszavonulásához, majd a többpártrendszer visszaállításához és az ország demokratikus átalakulásának megkezdéséhez vezetett. November első napjaiban az új kormány megkezdte a tárgyalásokat a Szovjetunióval a szovjet csapatok teljes kivonásáról, a Varsói Szerződésből való kilépésről és az ország semlegességéről. A szovjet politikai vezetés azonban a kezdeti hajlandóság után meggondolta magát, és miután számíthatott arra, hogy a nyugati nagyhatalmak nem nyújtanak a magyar kormánynak segítséget, november 4-én hajnalban a szovjet csapatok hadüzenet nélküli háborút indítottak Magyarország ellen. A honvédségi laktanyák, repülőterek a szovjet Munkás-paraszt Vörös Hadsereg egységeinek gyűrűjébe kerültek. Az aránytalanul nagy túlerővel szemben egyedül maradt ország több napon át folytatott hősi forradalma így végül elbukott.

A harcokban a titkosítás alól 1993-ban feloldott statisztikai adatok szerint 2652 magyar és 720 szovjet állampolgár esett el. A forradalom következményeként hozzávetőleg 176 ezer, más adatok alapján mintegy 200 ezer magyar hagyta el az országot, túlnyomó többségük Ausztria felé menekülve.

1957 januárjától a forradalom résztvevőit tömegesen börtönözték be, majd sokukat kivégezték. A brutális megtorlást és a magyar nép elnyomását az ENSZ és a világ közvéleménye egyaránt elítélte.

A forradalom leverését követő évtizedekben az 1956-os eseményeket a pártállami hatalom ellenforradalomnak bélyegezte és elítélte, de a rendszer-váltás során megváltozott az események hivatalos értékelése. 1989. október 23. óta ez a jeles nap kettős nemzeti ünnep Magyarországon: az 1956-os forradalom kitörésének napja és a Magyar Köztársaság 1989-es kikiáltásának napja, melyet az 1990. évi XXVIII. törvény iktatott a nemzeti ünnepek sorába. Az 1956-os események meghatározó szerepét a 2011-ben elfogadott Alaptörvény preambuluma is hangsúlyozza.

Október 6-án az aradi vértanúkra emlékezünk

Az aradi vértanúk az a tizenhárom magyar honvédtiszt (12 tábornok és 1 ezredes), akiket az 1848–49-es forradalom és szabadságharc leverése után, az abban játszott szerepük miatt Aradon kivégeztek. Bár ezen honvédtisztek száma tizenhat, a nemzeti emlékezet mégis elsősorban az 1849. október 6-án kivégzett tizenhárom honvédtisztet nevezi így, gyakran használva a tizenhárom aradi vértanú, illetve az aradi tizenhármak elnevezést is.

Mindegyikük eleve aktív vagy az osztrák Császári-Királyi Hadseregéből kilépett katonatiszt volt, a szabadságharc végén a magyar honvédseregben egyikük altábornagyi, tizenegyen vezérőrnagyi és egyikük ezredesi rendfokozatot viselt.[2] Lázár Vilmos ezredest azért sorolták a tábornokokhoz, mert a szabadságharc végén önálló seregetestet irányított. A győztesek ellenben egyikük tábornoki rendfokozatát sem ismerték el hivatalosan. A vértanúk között Kiss Ernő honvéd altábornagyi volt a rangidős, aki korábban k.k. (császári-királyi) ezredes volt, a többiek a közös hadseregben ennél alacsonyabb tiszti rendfokozatot viseltek.

Ugyanezen a napon végezték ki Pesten az első felelős magyar miniszterelnököt, Batthyány Lajost.

Aulich Lajos, Damjanich János, Desseffy Arisztid, Knezić Károly, Lahner György, Lázár Vilmos, Leiningen-Westerburg Károly, Lenkey János, Nagysándor József, Poeltenberg Ernő, Schweidel József és Török Ignác perének ítéletét 1849. szeptember 26-án hozták meg.[14] Velük együtt ítélték tíz év várfogságra Gáspár András tábornokot, aki azonban később kegyelmet kapott, és magas kort ért meg.[15] Gáspár később így emlékezett az ítélethirdetésre: „*Olyan büszkén fogadták a halálos ítéletet, mintha csupa dicséretet olvastak volna fel előttük. A kihallgatásoknál, amikor még remélték, hogy javítanak sorsukon, talán szelídeknek mutatkoznak, de most: mindegyik egyszerre úgy megkeményedett, mint a gránitszikla.*”

Aradi vértanúk emlékműve Aradon

„Pesti srác” szobra (az emlékmű magyar nyelvű felirata Szczecinben)

Az emlékmű az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc októberi és novemberi eseményeinek állít emléket, amikor a magyarok fegyvert fogtak, követve a politikai élet demokratizálódását az ország szuverenitását és a függetlenségét. A szovjet csapatok brutálisan levertek a nemzeti felkelést. A harcokban megközelítőleg 2700 magyar vesztette életét, 19.000 fő megsebesült, és közel 200.000 embernek kellett elhagynia az országot. Több mint 22.000 forradalmár börtönbe került és 225 embert kivégeztek. 1956 őszén a lengyelek szolidaritásuk jeléül vért, gyógyszereket, élelmiszert és alapvető szükséges eszközöket küldtek a magyar népnek. Szczecin város adományait a munkás Csepelnek – Budapest XXI. kerületének adták át. Ennek emlékére a lengyel és a magyar helyi önkormányzatok 2016-ban Szczecinben és Csepelen iker-emlékművet emeltek.

CIVIL SAROK

„...az alföldi sár sosem ereszt el. Kezdem hinni, hogy igaz, csak fönről legyen hozzá elég eső...”

Interjú Pap József vegyész, kutatóval

Gyomaendrődön nőtt fel, gyermekként vadászpilóta, majd kamionsofőr szeretett volna lenni, de szerencsére a középiskolában magával ragadta a kémia tudománya, ami jobban érdekelte, mint gyermekkori álmai. Pap Józsefet kérdeztem életéről, munkásságáról, a felületi kémiáról.

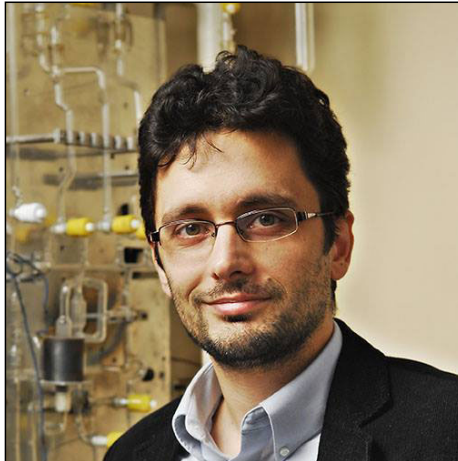
Pap József a Magyar Tudományos Akadémia Energiatudományi Kutatóközpont Felületkémiai és Katalízis Laboratórium vezetője.

Kezdjük egy rövid bemutatkozással, mit kell rólad tudni?

Nagyon tömören, vegyész vagyok, kutatok. Ez vált a hivatásommá, illetve csak majdnem egészen ez. Szeretném hinni, hogy egy kicsi azért megmaradt bennem a régi alkímisták elemi és mai szemmel nézve rendkívül naiv kíváncsiságából. Másfelől apa lettem. Két fiukat most Tárnokon neveljük a feleségemmel. Ő is kémikus, mindketten Veszprémben végeztünk. Átlagosak vagyunk, kis gondokkal és kicsinek számító nagy örömmel. Szóval semmi különös, ami manapság talán éppen elég nagy szó.

Gyomaendrődön nőttél fel, a Csókásiban voltál kisgyerek, milyen kedves emlékeket őrzöl erről az időszakról?

Valóban, itt történt minden. Gyomán születtem, amit ma már legalább két okból sem tehetnék meg. Egyfelől Gyoma és Endrőd egyesült, másfelől az akkor még létező szülőotthon intézménye már régen megszűnt. Az anyák ma kórházakban szülnék, milyen furcsa, ugye? Amúgy endrődi vagyok, ott nőttem föl, egészen 18 éves koromig, kádári „békében”, majd rendszerváltó hangulatban, végül nagy kiábrándulások közepette. Suli, gimnázium, rokonok, Húsvétek, lakodalmak, névnapozások, az endrődi szabadstrand, mozi, liget, Karácsonyok, meg persze családi perpatvarok, végtelen a sor. És éppen ezért valami csodaszép volt! Sosem érnék a végére, ha sorra venném, mi minden történt itt velem. Semmiért nem cserélném el azt a 18 évet. A Csókási egy eléggé zárt terület egyébként, kiváló adottságokkal egy gyerek számára. Tüskevár is volt, meg grund is, és padlás is. Közepén nagy tér focipályával. Sok gyerek lakott ott akkoriban, szerencsés vagyok emiatt, mert ritkán mentem úgy haza esténként, hogy ne fájna volna a lábam és ne szűrt volna a tüdőm. Valamilyen közösség volt ott, na! Ma is ebből élek, úgyhogy ezek nem

emlékek, hanem velem élő dolgok, lenyomatok, amiket magamon hordok. A feleségem dunántúli, sokszor mondja, hogy amíg él, nem fogja megérteni az alföldi stílusom. Ilyen ez.

Mindig is egyértelmű volt, hogy kémikus lesz belőled?

Nem, eleinte természetesen vadászpilóta szerettem volna lenni, azután kamionsofőr. Másodikban még ezt írtam föl a cetlire, legalábbis, amikor megkérdezték, hogy mi szeretnék lenni? Így békében éltem az autóversenyzőkkel és a traktorosokkal. Persze, aztán tériszonyom lett és megbukott a szocializmus, ezért új szakmák után kellett nézmem. Jött is sok más, mert amolyan belül lázadó voltam. Szerettem egyedül lenni, elvonulni, legalább annyira, mint társaságban feloldódni. Lehet, hogy passzív agresszívnek hívják ezt a fajtát, nem tudom. Nem voltam igazán tehetséges, vagy kiemelkedő semmiből, de bosszantott, ha rossz jegyet kapok és tiszteltem annyira a tanárait, hogy megfeleljek az elvárásaiknak. Láttam, de föl nem fogtam, hogy sokat vesződnek velünk és ez mozgatótt előre. Erő volt bennük ott a falakon belül, ami vonzott. Ma már tudom, hogy ez mekkora hatalom, ha jól élnek vele. A kémia már a középiskolában ragadt rám, Nagy Mihályné tanárnő jóvoltából. Valahogy az ösztönöm erre húzott. Ez volt az én lázadásom a világgal szemben, ide futott ki a dolog. Talán éppen azért, mert azt láttam, mennyire sok ember idegenkedik tőle, mert nehéz, büdös és néha nem is tűnik veszélytelennek. Na, gondolhattam az akkori fejemmel, akkor ez épp nekem való! Egy titkos terület, ahová nem jön utánam senki (de volt egy nálam sokkal jobb, Hegedűs Peti, sokszor inkább én mentem utána). Amikor egyetemre kerültem, meglepő volt látni, hogy mennyi közös van bennünk a többi vegyész hallgatóval, hiába jöttek ők máshonnan. Ez a lázadó habitus tapasztalatom szerint nemzetközi, de rögtön hozzá kell tennem, hogy ez csak az én benyomásom.

Pap József vegyész, kutató

Ha egy laikusnak kellene elmagyaráznod, mivel foglalkozik egy felületi kémikus, mit mondanál?

Úgy felszínesen, vagy mélyebben? Nagyon sok folyamat a különböző fázisállapotú (szilárd, folyékony, gáz) anyagok határfelületén megy végbe. Például gázok reagálhatnak egymással egy szilárd anyag felszínén. Az élet kialakulásától a modern vegyipari eljárásokig ezek a reakciók mindenütt fontosak. Az ilyen, igen jelentős folyamatoknak a vizsgálata speciális tudományág fejlődött ki, ez a felületi kémia. Mi vízbontással foglalkozunk a munkatársaimmal, amely ugyancsak egy meglehetősen egyedi felületi jelenség, de már sokkal inkább az elektrokémia területéhez tartozik. Ha két, elektromosságot vezető tárgyat, például grafitceruza belét merítjük vízbe, és egyenfeszültséget kapcsolunk rájuk, akkor buborékok képződését figyelhetjük meg a felszínükön. Az egyik oxigéngáz, a másik hidrogéngáz termelődik. Ezt nevezzük elektrolízisnek. Talán ismerős ez kémia óráról. Ha ezeket a gázokat felfogjuk és elegyítjük, akkor durranógázt alkotnak, heves reakcióban hőt termelnek, pont, mint amikor benzint, vagy földgázt égetünk, és ezzel energiát nyerünk. Nem mindegy azonban, hogy mit mártunk a vízbe, mert ez alapjaiban megváltoztatja az elektrolízishez szükséges energia mennyiségét. Mi azzal foglalkozunk, hogy ezt hogyan lehet a lehető legkisebbre lecsökkenteni, vagyis hogyan lehet a lehető legkisebb energiával vízből hidrogént és oxigént termelni. A legjobb a nemesfémek, például a platina, vagy az irídium, de ezek drágák és ritkák. Mi ezek helyett olyan különleges anyagokkal kísérletezünk, amelyek gyakoribbak, olcsóbbak, esetleg jobbak is, mint a drága fémek. A grafitceruzát pedig inkább írásra használjuk.

Milyen gyakorlati haszna van annak, amit csinálsz?

Mi ennek a vízbontási módszernek azért kutatjuk a lehetőségeit, hogy majd egy jövőbeli, megújuló energiára épülő gazdaság felépítésekor fontos tanulságokkal szolgáljanak az eredményeink. Hogy ez mit is jelent? Először is, mindent, amit nem saját erővel hozunk létre, külső energia segítségével tesszük. Ez mára magától értetődővé vált. Ennek lehetőségét az ipari forradalom előtt még a megújuló energiaforrások: a szél, a víz és a biomassza biztosította. Azután jött a szén, a kőolaj és a földgáz, ami mindent megváltoztatott. Ezeket el kell égetnünk és ez két dolgot is okoz. Egyrészt persze egyszerű elfognak. Másrészt, és ez nagyobb gond, környezetszennyező anyagokat és üvegházhatású, vagyis a klímát megváltoztató

gázokat juttatunk a levegőbe, meg egészségre káros égéstermékkel a saját környezetünkbe. Ezzel a bioszféra (beleértve minket is) nem tud lépést tartani, de ez a dolog harmadik, társadalmi dimenziójának részleteihez vezetne, amibe most nem szeretnék belemenni. Szerencsére újra kezdenek teret nyerni a megújuló energiaforrások, merthogy felismertük saját felelősségünket az ügyben. Egyre több napelem látható az utak mellett, ami öröndetes, hiszen egy újabb módja a megújuló energia ipari forradalom előttihez hasonló, de immár nagyobb léptékű kiaknázásának. A napsugárzás százezerszer annyi energiát bocsát Földünkre, mint amennyi a teljes emberiség felhasználása. Igen ám, de a napenergia időszakosan hozzáférhető, időjárásfüggő és jó nagy területeket foglalnak el ezek a napelemek, ráadásul nem is mindig ott termelnek, ahol kellene. Az energiára azonban nem a napszakok és az évszakok, vagy épp az időjárás változásaihoz igazodva van szükségünk, mert kialakult egy modern társadalom, ami a saját törvényszerűségei szerint falja a villamos energiát. Ha többletet termelünk (és ez ma már nem ritka), azt el kell tárolni, és amikor igény van rá, visszanyerni. Ennek egyik módja a kémiai energiahordozóvá alakítás, ilyen a víz elektrolízisével termelt hidrogén, ami jól tárolható, szállítható, és tüzelőanyag cellákban újra villamos energiát termelhetünk vele.

De van ennél egy fontosabb gyakorlati szempont is: a tudás és tapasztalat átadása a minket bizalmukkal megtisztelő fiataloknak. Tehát a tanításon keresztül is igyekszünk biztosítani, hogy egy darabig biztonságot nyújtsunk a tudás és tudatlanság mezsgyéjén egyensúlyozó elméknek.

Éltél külföldön is. Milyen tapasztalatokkal gazdagodtál?

A kémia egy nemzetközi nyelv. Meglepő, mennyien művelik, és mégis milyen zárt világ. Rövid ideig Lengyelországban, utána Németországban, majd az Egyesült Államokban is dolgoztam kutatóként. Manapság már sokan megtapasztalhatták, milyen külföldön létezni, újragondolni magunkat és kicsit azért itthon is hagyni magunkból darabkákat. Belőlem egy idő után feltört a honvágy, az győzött, így hazajöttünk. Sokan, sokféleképpen reagálnak erre. Ma már lehet, hogy én is másképp döntenék, ki tudja? Én úgy érzem, hogy gazdagodtam, gazdagodtunk ezzel, a családunkat is beleértve. Csodálatos emberek népesítik be ezt a világot, a receptoraink külföldön különösen érzékenyek erre, mert elvesztjük a megszokott tájékozódási pontokat. És akkor mi marad? Meg kell bízni másokban és önmagunkban, hogy így együtt (ő az idegennel, én az idegenekkel) nem csinálunk túl nagy hülyeséget. Meg kell érteni, mit, miért és mikor tesznek, vagy nem tesznek. Mi hogyan reagálunk erre, és mi az, ami őket meglepi, vagy bosszantja bennünk? Mindezt korlátozott kommunikációs eszközökkel. Ezt bizony el kell viselni, nemcsak külföldön, itthon is. Örök lecke.

Mit csinálsz szívesen szabadidőben?

A zene és a mozgás két, mindenki számára fölfogható érintkezési mód, ezért mozogok és zenét hallgatok. A mozgás már jó ideje a kyokushin karate, amit a család ifjabb tagjaival közösen gyakorolunk. A feleségem jógázik, őt az billenti egyensúlyba. Számomra mindkettő közösségi élmény és egy nagyon is bensőséges kapcsolódási lehetőség egyben, ami ellenpontozza és egyben megkönnyíti a mindennapok küzdelmeit.

Gyakran jársz vissza Gyomaendrődre, mennyire kötődsz a szülővárosodhoz?

A szüleim itt élnek, évente többször is hazajövünk. Ha bajban vagyok, az első gondolatom, hogy mit tennék, ha az a régi gyerek lennék. A múltkor vonattal jöttem, ha valaki látott volna, ahogy vörösödik a szemem a vasúti híd fölött, hülyének néz. De ha kocsival jövünk, az endrői határtól, de a hídtól kezdve meg pláne, legbelül egy másik tudatállapotba kerülök. Nagyon erős hatással van rám a szülőföld. Azt hallottam egyszer Veszprémben, amikor még ott laktunk, hogy az alföldi sár sosem ereszt el. Kezdem hinni, hogy igaz, csak főntről legyen hozzá elég eső...

Fülöp Zoltán

Hunyai egyházközségi közlemények

A templomi maszk használatban szigorítás történt. Eddig csak ajánlott volt, szeptember 14-től kötelező a templomban a maszk használata. Kérem, hogy a plébániai irodában az ügyintézés során is viseljünk maszkot. Ügyeljünk a maszk helyes viselésére is! Vagyis a maszknak el kell fednie a száját és az orrot is. FONTOS az is, hogy valóban maszkot kell viselni, nem elég például sállal vagy kendővel eltakarni a száját és az orrot. A többi templomra vonatkozó járványügyi szabály (pl. a kézbe áldozás) változatlan.

Vigyázzunk egymásra! Tartsuk be a járványügyi rendelkezéseket! Illetve figyeljük a híradásokat, és a templomi hirdetőtáblát, mert sajnos bármikor lehet újabb szigorítás az állami és egyházi hatóságok részéről is!

Október negyedikén vasárnaptól lép életbe Hunyán a téli miserend. Onnantól **szerdától szombatig a hétköznapi misék Hunyán délután négy órakor kezdődnek. (Hétfőn és kedden továbbra sem lesz szentmise Hunyán.)** A vasárnapi misék rendje változatlan. **Vagyis vasárnap továbbra is 11:30 órakor lesz a szentmise Hunyán.**

Katolikus oldal

Október ünnepei

A Katolikus Egyház októberi liturgikus naptárából két ünnepet emelnék ki.

Október 4-én ünnepeljük Assisi Szent Ferencet, a ferences szerzetesrend alapítóját. Ferenc 1182-ben született az itáliai Assisi városában, teljes nevén Francesco Giovanni di Pietro Bernardone. Igen gazdag, kelmekereskedő család gyermeke volt. Mint a kor gazdag ifjai, ő is társaival együtt igencsak dorbézoló életet élt, -a tanulás és a harci játékok mellett szívesen mulatozott ifjú nemes barátai társaságában.

1201-ben Assisi hadba indult az ellenséges Perugia ellen, s ő is csatlakozott a harcoló csapatokhoz. Nem sokkal később Collestradánál egy sebesülés miatt fogságba esett, majd egy év raboskodás után tért haza. 1203-ban egy új, gyökeresen megváltozott emberként tért vissza Assisibe. Ezt tetézte fogságban szerzett súlyos betegsége is, amely mély lelki válságba döntötte. Ettől fogva kerülte a barátaival való világias időtöltéseket, helyette inkább magányos helyeken imádkozott, s közben az Assisi mellett élő leprásokat ápolt. Hamarosan zarándoklatra indult Rómába, amelynek során misztikus élményben volt része még szülőföldjén, Szent Damján templomában. A megfeszített Krisztus képmása életre kelt előtte, és háromszor így szólt hozzá: „Ferenc, Ferenc, menj és javítsd meg a házamat, mert látod, hogy romokba dől.” Ferenc ezt úgy értelmezte, hogy ez arra a rossz állapotban levő templomra vonatkozik, ahol éppen imádkozott, ezért eladta a lovát és egynémely ruhaneműt az apja készletéből, majd az árát a templom papjának adományozta.

Fokozatosan szakított korábbi életmódjával, és az említett Szent Damján templom mellett húzza meg magáz, igen szigorú remeteéletet élve. Eleinte sokan bolondnak nézik, -régii barátai igyekeznek rávenni, hogy térjen vissza közéjük. Azonban az idő múlásával egyre többen kezdik csodálni remeteélete miatt, egyre többen kezd-

nek csatlakozni hozzá. Kolduló rendről van szó, -a hívek adományából tartották fel magukat, közben imádkoztak, a szegényeket segítették, betegeket ápoltak, -mindezt a legnagyobb szegénységben és sok-sok imádsággal. Ferenc regulát, szabályzatot ír az újonnan születő szerzetesrend számára, gyalog elzarándokol Rómába, hogy a rendet jóváhagyassa a pápával. Ez meg is történik, és így létrejön a ferences rend, mely ma a katolikus egyház legelterjedtebb szerzetesrendje.

Október másik jeles napja 7-én van, Rózsafüzér Királynője ünnepe. A rózsafüzér (más szóval szentolvasó) a katolikus egyházban az imádság egyik közkedvelt formája, illetve az ehhez használt eszköz. A rózsafüzér ún. máriás ájtatosság amely már évszázadok (kb. a 15. század) óta a katolikusok egyik legkedvesebb és legelterjedtebb imádsága. Október hónapban a hívek minden este közösen imádkozzák a templomokban a rózsafüzért az úgynevezett októberi ájtatosságok során. Ezt a lepantói csata emlékére teszik, amikor a keresztény csapatok a törökökkel küzdöttek, -s eközben a hívek a templomban a szentolvasót imádkozták. Amikor a csata a keresztények győzelmével ért véget, az akkori pápa elrendelte örök időkre, hogy októberben a hívek közösen imádkozzák a rózsafüzért, és október 7-re bevezette Szűz Mária, a Rózsafüzér Királynője ünnepét.

Úgy Szent Ferenc lelkiülete, mint a rózsafüzér elmélkedő, szemlélődő imádsága tanít és figyelmeztet bennünket, hogy tudjunk ebben a zajos világban olykor kicsit visszavonulni, imádkozni, odafigyelni a lelkünkre, -Jézus szava szerint „mennyei kincseket gyűjtögetni” amelyek megmaradnak az örök életre.

Czank Gábor plébános

BÉKÉS MEGYEI FEJEK 1929.

Dr. Hoczmann István

ügyvéd

1879-ben született Nagymihályon. Középiskoláit Ungváron és Máramarosszigeten, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. Pályáját mint aljárásbíró kezdte Csaczán, azután törvényszéki bíró lett Rózsahegyen és Kolozsváron, 1919 óta pedig ügyvédi gyakorlatot folytat. A báró Bánffy-féle hitbizomány utolsó magyar ügyvédje volt, 1925 óta pedig Endrődön működik, mint ügyvéd. 1916-ban hadbavonult, az orosz harctéren teljesített szolgálatot, egy ízben meg is sebesült és mint tartalékos hadnagy szerelt le. Az oláh megszállás alatt hazafias magatartása miatt letartóztatták és a nagyszebeni hadbírótság elé állították, ahol megkínózták és hosszas szenvedés után sikerült csak kiszabadulnia. Tagja a község képviselőtestületének, a Kolozsváron megjelenő Büntetőügyi Közlöny munkatársa.

Kalmár Bálint

takarékpénztári igazgató

1864-ben született Endrődön. Iskolai tanulmányait Budapesten és Szarvason végezte, azután a pénzügyi tisztviselői pályára lépett és 1923 óta igazgatója az Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnak. A községi képviselőtestület tagja, valamint a római katolikus iskolaszéknek és a község számos társadalmi és kulturális egyesületének is.

Kovács Ferenc

ipartestületi elnök

1886-ban született Endrődön. Ott végezte iskoláit is. Mint tekintélyes iparos hosszú időn át választmányi tagja volt az Ipartestületnek, melynek 1928-ban elnökévé választották. A világháborút az olasz és szerb harctereken küzdötte végig. Kitüntetései: Bronz vitézségi érem és Károly-csapatkereszt. Tagja a község képviselőtestületének, az Iparos Daloskör elnöke, az Első Hengermalom igazgatósági tagja.

Önkormányzati

h í r e k

A szeptember 24-én megtartott, soron következő testületi ülésen az alábbi döntések születtek:

Módosításra került a 2020. évi költségvetési rendelet

-A Képviselő-testület döntései, pályázat útján nyert, valamint a különböző alapoktól és egyéb szervezetektől kapott pénzbeli támogatások.

-Intézményi saját hatáskörben történt előirányzat átcsoportosítások.

A fentiek hatásaként a költségvetési főösszeg 98.686 E Ft-tal változott.

Gyomaendrőd város nevének használatáról szóló önkormányzati rendelet megalkotása

1991-ben megalkotott helyi rendelet szabályozza a városi címer és zászló használatát, viszont a településnek nincs olyan helyi rendelete, amely Gyomaendrőd városnév használatát szabályozná.

A fentiekre való tekintettel készült el a rendeletervezet, melyet a bizottságok megvitattak, a Képviselő-testület pedig elfogadott.

-A rendelet kimondja, hogy a város nevének használatát a mindenkori polgármester engedélyezheti.

-Az eljárás díjmentes.

-A tervezet rendelkezik arról is, amikor a használatot meg lehet, vagy meg kell tagadni, illetve amikor a már kiadott névhasználat visszavonható.

-Rendelkezik arról a jogkövetkezményről is, amelyek a város nevét jogalapon nélkül használó személy(ek) ellen alkalmazhatók.

Dr. Schóbert Ottó kérelme rendelési idő módosításáról

Dr. Schóbert Ottó háziorvos írásban kérte a feladat-ellátási szerződés módosítását a rendelési idő módosítása okán, október 1-jei hatállyal. A módosítással a rendelési idő csökkenni fog, amely megfelel a jogszabályban előírt minimális rendelési időnek. Az EüM rendelet értelmében a „Folyamatos ellátás keretében a háziorvos hetente legkevesebb 15 órát, de munkanapokra vetítve legkevesebb 2 órát rendel.”

A rendelési idő módosításának jogszabályi akadálya nem volt, ezért a Képviselő-testület két tartózkodással elfogadta Dr. Schóbert Ottó feladat-ellátási szerződés módosítására benyújtott kérelmét.

A Kft.-k fenntartásában működő óvodák, bölcsődék vezetőinek 2019/2020-as nevelési évben készített szakmai beszámolójának elfogadása /Vásártéri Bölcsőde és Óvoda, Selyem úti Óvoda és Bölcsőde, Tulipános Óvoda és Családi Bölcsőde/

A köznevelési szerződés alapján, az óvodai és bölcsődei megbízott intézmények vezetőinek kötelessége évente írásbeli beszámoló készíteni az ellátás folyamatosságáról, működés biztonságáról, a pénzügyi finanszírozás helyzetéről.

2018-ban a Képviselő-testület meghatározta a beszámolók tartalmi elemeit, mely alapján várja a nevelési évről készített szakmai beszámolókat. Az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság tárgyalta, megvitatta mindegyik beszámolót és elfogadásra javasolta a Képviselő-testületnek.

Beszámoló a 2020. évi nyári napközi ellátásról

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete döntött arról, hogy 2020. június 29. napjától augusztus 14. napjáig, önként vállalt feladatként 7 hét időtartamában a „Jelen és a Jövő Gyermekieiről Alapítvány” közreműködésével nyári napközi ellátást biztosít. A

feladat ellátás céljából megkötötte a szerződést az alapítvánnyal. Helyszínül a Fő út 42. számú épület került kijelölésre. A napközi ellátás megszervezésére 5000 Ft/fő/nap összeg lett meghatározva, de maximum 700 000 Ft, mely tartalmazza az étkezés, illetve a programok árát.

A vészhelyzet idejére a Képviselő-testület, illetve a bizottsági tagok, a részükre járó tiszteletdíj 50%-áról, a polgármester és alpolgármester pedig a költségtérítésük teljes összegéről lemondott, és javaslatot tettek annak felhasználására. Ebből az összegből került finanszírozásra a 2020. évi nyári napközi ellátás költsége, hogy a szülők mentesüljenek a napközi díjának megfizetésétől.

Az Alapítvány elkészítette beszámolóját, melyben jelezte, hogy a gyermeklétszámot 18 fővel túllépték, ezért megnövekedett a beke-rülési költség 216.000, Ft összegben.

A Képviselő-testület megszavazta a többletköltség átutalását az Alapítvány részére.

Változás a Könyvtár nyitvatartási idejében

Dinyáné Bánfi Ibolya a Határ Győző Városi Könyvtár Intézményvezetője kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, melyben a nyitvatartási idő megváltoztatását kéri a könyvtárban október 1. napjától.

Határ Győző Városi Könyvtár

Nap	Óra	Időtartam
Hétfő	9-17	8
Kedd	9-17	8
Szerda	10-18	8
Csütörtök	9-17	8
Péntek	9-17	8
Szombat	9-12 havonta két alkalommal	3

Tímár Máté Fiókkönyvtár

Nap	Óra	Időtartam
kedd	9-12	3

Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2021. évi pályázati fordulójához valamint a pályázat kiírása

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma megbízásából az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő 2020. szeptember 1-én nyílt pályázat keretében meghirdette a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2021. évi pályázati fordulóját hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatási tanulmányainak támogatására. Az önkormányzatoknak 2020. október 1-ig van lehetősége csatlakozni a támogatási rendszerhez, majd október 5-ig ki kell írni a pályázatokat. A benyújtási határidő november 5. elektronikus formában.

Az „A” típusú pályázatra felsőoktatásban részt vevő, hátrányos helyzetű tanulók, míg a „B” típusra érettségi előtt álló, 2020/2021-es tanévben érettségiző és 2021/2022-es tanévben felsőoktatásban továbbtanuló, szociálisan rászoruló gyermekek vehetnek részt.

A bizottságok megtárgyalták az előterjesztést és azt javasolták a Képviselő-testületnek, hogy emelje meg a támogatás összegét havi 10.000 Ft-ra, melyhez az illetékes felsőoktatási intézmény még 5000 Ft-tal járul majd hozzá. Az ösztöndíj időtartama 3x10 hónap, azaz hat egymást követő tanulmányi félév. 2021/2022-2023/2024. tanév. A Képviselő-testület egyetértett a javaslattal és egyöntetűen megszavazta azt.

Lehóczkiné Timár Irén
alpolgármester

Vírus és labdarúgás

Mindennapi életünk része továbbra is a COVID 19, amely jelenléte több megyében már az amatőr labdarúgó-mérkőzésekre is hatással van. Az MLSZ területi igazgatósága több ajánlást is közzétett, melyek betartásával csökkenthető annak a lehetősége, hogy Békés megyében is problémákat okozzon a vírus jelenléte a bajnokságokban.

A mérkőzésekhez kötött ajánlások:

- A csapatok körüli személyek figyelmének felhívása az alapvető higiéniai szabályok betartására.
- Megfelelő mennyiségű kézfertőtlenítő, papírtörölő kihelyezése az öltözőben, egyéb helyiségekben.
- Az öltözőben eltöltött idő minimalizálása mérkőzés előtt és után, az egymást követő mérkőzések között a helyiségek kispadok fertőtlenítő takarítása.
- Az öltözők többszöri szellőztetése, az öltözők és kiszolgáló helyiségek ajtókilincseinek folyamatos fertőtlenítése.
- Lázas, beteg tünetekkel rendelkező sportolók ne edzenek, ne játszanak, ne tekintsék meg a mérkőzéseket ne kockáztassák az egész csapat esetleges karanténba kerülését.
- A mérkőzés előtti kézfogás kihagyása javasolt, erről mérkőzés előtt a játékvezetővel egyeztessenek.
- A játékos részére saját víz, kulacs használata.
- A játékvezetővel való közvetlen öltözőben való konzultáció idejének minimalizálása.
- A szurkolók tájékoztatása, figyelem felhívása a higiéniai protokoll betartására.
- Szurkolókkal közös mérkőzés utáni érintkezések kerülése zárt térben.

A bajnokság folyamatosan zajlik, meg kell barátkozni a jelenlegi helyzettel.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2020. 08. 30. Nagyszénás SE - Gyomaendrőd FC 3 : 0
G.: -----

A két csapat évek óta nem találkozott bajnoki mérkőzésen, mert vagy nem egy osztályban játszottak, vagy területileg nem voltak egy csoportban. Az első félidőben a hazaiak nem találták az ellenszert a kontrákra berendezkedő vendégekkel szemben. A második játékrészben az első hazai gól feloldotta a görcsösséget és ettől kezdve csapatként kezdett működni a szénási alakulat. A jó játékhoz eredményesség is párosult, az utolsó negyedórában két gólt is szereztek, magabiztosan nyertek. A Nagyszénás nagyon nehezen törte fel a jól küzdő ifjú vendégeket, de a harcosság és az agresszív játék meghozta számukra a hazai sikert.

2020. 09. 05. Mezőhegyesi SE - Gyomaendrőd FC 8 : 1
G.: Sebők M.

A hegyesiek ebben az évben is jól teljesítenek, a vendég gyomaendrőd i ifjak a legutóbbi vereség ellenére is egységes csapat képét mutatják. A fiatalság sajnos nem mindig előny,

van amikor rutin is kellene egy-egy szituációban. Ez mutatkozott meg az első félidőben a több kihagyott helyzetnél. A hazaiak nem tették meg azt a szívességet, hogy kihagyják a helyzeteket, két gólt is szereztek a félidőben. A második félidő elején még sikerült a szépítés, de a félidő közepén, egy óra játék után jött egy tíz perces rövidzárlat, amit a hazaiak kíméletlenül kihasználtak, négy gólt szereztek ez idő alatt. Sajnos a folytatás sem lett jobb, mert újabb hibák következtek, amiből a hazaiak újabb könnyű gólokat szereztek. A hazaiak nagyszerű játékot produkáltak, sorra lötték a gólokat, a harmadik után a vendégek mintha feladták volna, csak a mérkőzés végét várták, ami nehezen akart eljönni. Fájó, nagyarányú vereség lett Mezőhegyesen, van ilyen a fociban, de a sportemberek a vereség után is talpra tudnak állni.

2020. 09. 12. Gyomaendrőd FC – Szarvasi FC 0 : 7
G.: -----

Hat év után ismét szomszédvári rangadó az Erzsébet ligeti sportpályán. 2014-ben volt ez idáig az utolsó fellépése a Szarvas felnőtt csapatának Gyomaendrődön. A listavezető Szarvas, a csoport talán legerősebb csapata volt a vendég az utóbbi hetekben kétszer is botló hazai fiataloknak. A vendégeknek közel negyven percre volt szüksége, hogy feltörje az addig jól záró hazai védelmet. Ezt követően azonban öt perc alatt kétszer is betaláltak a hazai hálóba. A második félidő első tizenöt percében ismét jött a hazai rövidzárlat, ami négy vendég gólt és egy hazai kiállítását hozott. Ezzel végleg megpecsételődött a fiatal gyomaendrőd i csapat sorsa. Majd jött még egy vendég gól és a végén egy újabb hazai kiállítás. A vendégek remek teljesítményt nyújtottak, bajnokaspiráns játékot produkáltak a második félidőben sokat hibázó hazaiakkal szemben.

2020. 09. 19. Mezőkovácsházi TE - Gyomaendrőd FC 2 : 3

G.: Dávid J.(2), Kun Cs.

A rutin és a fiatalos lendület csapott össze Kovácsházán. Mindkét csapat hajlamos eseménydús mérkőzéseket játszani az utóbbi hetekben. Nem indult jól a mérkőzés a vendégek számára, már a harmadik percben kiállították a csapat talán legrutinósabb védőjét. Mindez nem törte meg a fiatalokat, a félidő közepén történt tíz perces gólváltásból nagyon jól jöttek ki. Egy hazai találatra hárommal is válaszolni tudtak. A második félidő második percében a hazaiak ismét gólt szereztek, elérhető közelségbe vált ezzel számukra a pontszerzés. Ettől kezdve óriási elánnal vetették magukat a játékba, sorra jöttek a támadások, de a vendégek igyekeztek lassítani, tördelni a játékot és időnként még ellentámadásokra is futotta az erejükből. A vendégek taktikája bevált, nagyot küzdve kihúzták a második félidő hátralévő részét kapott gól nélkül. A vendég Gyomaendrőd gyakorlatilag a teljes mérkőzést emberhátrányba játszotta a korai kiállítás miatt, de meg tudta őrizni első félidei előnyét a végig támadó hazaiakkal szemben. Értékes győzelmet arattak a fiatalok.

Fülöp Zoltán

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Előkelő helyezés az országos tanulmányi versenyen

Az előző tanévi Hermann Ottó természetismereti verseny országos döntőjét 2020. szeptember 20-án rendezték Budapesten a Műszaki Egyetem patinás épületében. Szép sikert ért el az 5. évfolyamosok versenyében iskolánk tanulója, Czibulka Regina (6.a), aki 5. helyezett lett. Felkészítő tanára: Kovácsné Nagy Katalin. Gratulálunk a szép eredményhez!

Csatlakoztunk az Európai Diáksport Napjához

2020. szeptember 25-én a Kis Bálint Általános Iskola nevelői és tanulói újszerű tartalommal töltötték meg az Európai Diáksport Napját. A sport, az egészséges táplálkozás témaköréhez kapcsolódva minden tanuló készített egy-egy rajzot, amelyeket az iskola aulájában állítottunk ki. A gyerekek által hozott - egészséges ételeket bemutató - receptek kerültek a Kis Bálint Iskola nagy szakácskönyvébe. A fizikai aktivitáson túl a Boldogságóra program témaköreinek felhasználásával a mentális egészség megőrzésének fontosságáról is sokat beszélgettünk a témanap eseményei során. A délelőtti zárásként a 2020 méteres futáson nem csak a tanulók vettek részt, több osztályfőnök is vállalta tanítványaival a közös próbatételt.

Összerakták, megfejtették, végigjárták... Fecske- és Méhecskeavató a „Kisbálintban”

Az idei tanévben sem maradhatott el az alsó és felső tagozat „új” diákjainak jó hangulatú, hagyományos programja, melynek keretében a vidám próbatételek teljesítése után az elsősöket közös-

ségünk tagjaivá fogadtuk. Az ötödik évfolyamos diákoknak pedig különböző játékos fejtörők megoldásával, ügyességi feladatok végrehajtásával kellett bizonyítaniuk, hogy megérették a „felsős létre”. A délután során felavatott tanulók számot adhattak arról, hogy tarsolyukban van az együttműködési készség, kreativitás, találgatás, logikus gondolkodás, gyorsaság, ügyesség és a tetterekészség. Mindannyian ügyesen teljesítették a feladatokat, így a program záróakkordjaként mindkét évfolyam tanulói egy fogadalmat

mondtak el közösen, majd egy medált vehettek át a nap emlékére. Kedves Elsősök! Örömmel fogadunk benneteket iskolánkban! Kedves Ötödikesek! Szeretettel köszöntünk benneteket a nagyok között, a „felsőben”!

Újra együtt a suliban

A Kisbálintos diákok szeptember 25-én, péntek délután tartották meg, az előző tanév digitális oktatása miatt elmaradt a Diákönkormányzat által meghirdetett Kis Bálint-próbát. Az osztályközösségek előzetes feladatként nézték meg iskolánk volt diákja, Tóth Zoltán: 300 éves Gyomaendrőd című filmjét, valamint tanulmányozták iskolanévadójuk, Kis Bálint egykori rektortanító életútját. A próba feladatai között szerepelt totó, képmontázs, ajánlás írása az iskoláról, a kisdíjak a Hősök úti épületben az osztályközösségüket bemutató kiállítást is rendeztek. Az osztályok a helyes feladatmegoldásokért jutalmat vehettek át.

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium hírei

Szent Gellért-nap 2020.

Az idei Szent Gellért-nap több szempontból is rendhagyó volt. Ebben az évben lett iskolánk huszonöt éves. Fennállásának negyedik százados évfordulójára több napos programmal készültünk, melyek közül csak a diákok részére tarthattuk meg játékos napunkat.

Kissé hűvös, de verőfényes napsütésben kezdődött az ünneplés. Gimnáziumunk két diákja irodalmi művek segítségével idézte meg névadónk alakját, a kort, melyben élt és mártírhalált halt. Czank Gábor atya prédikációjában mutatta be Gellért püspök életútját. Tóth Ferenc intézményvezető úr huszonöt év eseményeit eleve-nítette fel, a szépülést és fejlődést, mely jellemzőjévé vált az eltelt időszaknak.

Rendhagyó volt a helyszín is, hiszen az ünnepi szentmisét és a megemlékezéseket kápolnánk helyett iskolánk udvarán tartottuk meg. Elsős kisdíákjaink s az újonnan érkezettek fogadalomtétele után - a hagyománynak megfelelően - intézményünk támogatóinak emléktábláját koszorúztuk meg, majd ezt követően fát ültettünk. A délelőtti folyamán játékos vetélkedő vette kezdetét. Sok vidám feladat várta a diákokat, melyek végén a fődíjat - egy finom tortát - a hatodikosaink nyerték meg.

Az ismert körülmények, az egészségügyi előírások miatt tavasz-szal folytatódnak programjaink.

Lásd: képek még a 20 oldalon!

Népmese Napja

Mint minden évben szeptember 30-án megemlékeztünk Benedek Elek születésnapjáról, ami egyben a népmese napja. A gyereke napközben népmesét hallgattak és illusztrációt készítettek, melyek díjazásra kerültek.

1-2. osztály

Gellai Maja 2.o.

Kaszanyi Fruzsina 2.o.

Szabó Amíra 1.o.

3-4.osztály

Tóth Kamilla 4.o.

Szerető Luca 3.o.

Majoros Fanni 3.o.

Trodalmi oldal

Rovatvezető: Polányi Éva

Máczy István emlékeiből (2.)

„Ha engem üldöznek, titeket is üldözni fognak.”
(Jn 5,20)

GÖDÖLLŐ

A Püspök Úr Gödöllőre helyezett. Örültem! Egyetemi város, sok fiatallal. Iskolai hittanra ugyan kevesen iratkoztak be (kb. 100-120 gyerek), de vasárnaponként a templom megtelt iskolásokkal. A hét egyik késő délutánján egyetemistáknak adtam alkalmat, hogy a hit ismereteit elmélyítsék.

A fiatal papok békemozgalmát, ekkor kezdték szervezni. Berecztozci Miklós úr, főszervező, saját kezű aláírással küldte a meghívót. Illőnek tartottam válaszolni rá, melyben megköszöntem a figyelmességet, és közöltem Vele, hogy nem megyek el. Munkatársai egyikétől jutott hozzám a hír, hogy nagy haragra gerjedt. Soraimat vakmerőségnek tartotta. Az alakuló gyűlésre nem mentem el.

Néhány nap múlva, éjszaka kopognak az ablakomon. Egyik ismerősöm volt, Kacziba József győri püspök úr rokona. A püspök üzenete, a következő héten Isaszegen lesz tájértekezlet, oda föltétlen menjek el, mert ha nem, beláthatatlan következményei lesznek. Mihácsi József főtisztelendő úr jött el. Ő a Váci Egyházmegyei Hivatalban dolgozott. Hosszasan magyarázta az állam nagyvonalúságát, amellyel biztosítja a vallás szabad gyakorlását. Halász Endre péceli plébánossal ketten, a valóságot vázoltuk fel, amit ő nem fogadott el. A békepapi mozgalomba való nyilatkozatot nem írtuk alá. Közben Pesten dolgozó ügyvéd barátom figyelmeztetett, a bíróságok könnyedén ítélik 3-5 év börtönre a megvádolt papokat. Vigyázzak. Munkám folytattam, azt nem tagadom, a félelem sűrűsödött bennem.

Gödöllő központjától 4 kilométerre volt Blaha település, egy család által felépített kápolnája. Vasárnaponként délelőtt oda is jártam misézni, délután pedig hittanórát tartani. A hívek kérésére, felújítottuk a kápolnát.

Antal Sándor esperes úr volt a főnököm. Tevékenységemet

figyelemmel kísérte. 40 ministráns szolgált beosztva az oltárnál, hetente foglalkoztam velük. Nem jó szemmel nézte, de tűrte. Beszédeiben, a hirdetésekben, bíráló megjegyzéseket tett a rendszerre. Így a hívek megítélése szerint sem tűnt fel, hogy békepap. Aztán hatalmas meglepetés ért, miután 2006-ban, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárából, kikértem a rám vonatkozó anyagot. Döbbenet olvastam, Antal Sándor esperes úr részletes beszámolóit, havonta, kéthavonta, mind arról, ami akkor történt a plébánián. Hogyan ment a templomi hittan, az egyetemistákkal a foglalkozás, és hogy kik jártak be hozzám, a plébániára. Sőt, családok neveit is megadta, akik a templomba rendszeresen jártak, azokét, akik akkor kapcsolatban voltak velem... Az állambiztonsági szerveknek ez sem volt elég. Kéthetente, havonta, Pestre kellett utaznom, megadott étteremben, megadott órában megjelennem. Egy, olykor két nyomozó, a kihallgatások szigorával faggatott, hogy valami terhelő tényt kizsedjenek belőlem. Kérték, hogy tájékoztassam őket paptársaim munkájáról, betartják-e az állami előírásokat.

Gödöllői tevékenységem nem zárult letartóztatással. Csongrádra helyeztek. Tudtam, nyomomban maradnak. Csak bírtam idegekkel. Isten velem volt, hiszen Jézus nemcsak azt mondta, hogy üldözni fogják az övéit, hanem mindenkor velük van.

CSONGRÁD

A történetek után, mi várt rám Csongrádon? Bercecz József esperes volt a plébános. Szigorú házirendet követelt meg, a káplánjaitól. Négyen voltunk. A munkát elosztottuk egymás közt. Néhány hittanóra jutott nekem, a ministránsokkal egy fiatalabb atya foglalkozott. Templomi hitoktatást a plébános nem tűrt. Néhány fiatal, azért bátran bejött a plébániára, és a szobámban tartottunk hittanórát. Ezt is tiltotta a plébános, de aztán rám hagyta. A szülőknak szólt, hogy ne engedjék gyermekeiket óráimra.

Csongrád mélyen vallásos város volt, még tartotta magát a hatvanas évek elején is. Körülbelül 400 gyermeket készített elő bérmálásra elődöm. Kitűnő hitoktató volt. Rám csupán néhány hét, néhány órája maradt. Bérmálás előtti szombat, a bérmálás után a szülővel és a szülővel megtelt a templom. Lehetek 500-an. Esperes úré volt a szó. Szószékről hirdette a bérmálás nagyszerűségét, utána így folytatta: „Az iskolai hittanra ne írássátok be gyermekeiteket, mert kellemetlenségetek akad. Jön az ős, a tél, a templomban hideg van, nem egészséges. Otthon imádkozzátok. Bérmálás után felesleges hittanra járnotok.” – Mi káplánok, döbbenet hallgattuk. Hogyan lehetséges az, hogy maga a pap mondja, templomba ne járjatok?

Négyen elhatároztuk, személyesen elmondjuk mindezt a Püspök Úrnak. Vácra utaztunk. Kovács Vince püspök úr fogadott hármunkat. Meghallgatta a bejelentésünket. Hosszasan gondolkodott, azután így szólt: „Franciaországban van egy könyvkiadó. AHOGY LEHET a jelszavuk. Tisztelendő urak, menjenek csak haza, és dolgozzanak, ahogy lehet”. Mindhárman éreztük, a Püspök Úrnak gúzsba van kötve a keze. Ez a helyzet, jellemző volt akkor az egész országra. Bercecz esperes úr sem volt nyíltan békepap. Titkoltan szolgálta ki, az istenellenes államot.

Másnap egyik társamat elhelyezték. Néhány nap múlva, előzetes megkérdezésem után, Újszilvársra helyeztek.

ÚJSZILVÁS

Csongrádról motorral mentem Újszilvársra. Dolga-

imat teherautó hozta. Estére értem oda. Vártak. Az udvaron a plébános, Mucza Béla atya, az egyháztanács elnöke, és néhány férfi, rakodáshoz segítségül. Falu, akkor még „falu” sem volt igazán, hanem egymáshoz közeli tanyák. Földműveléssel foglalkoztak. Posta, orvos, boltok voltak. A plébánia épülete 4 kilométer távolságra volt a templomtól. Iskolák hasonló távolságra. Reméltem, itt már nem gyanakszanak rám „antiateista” szervezkedés szervezésével. Tévedtem. Már a második héten megjelent a fekete autó, a plébániától néhány száz méterre. Ismét ketten ke-restek. Egy bűnöző kihallgatási hangulatában kérdezték. Látogatásukat havonta, 6 hetenként ismételték, hol nappal, hol késő éjjel. Meglátogatták a tanácsházát is. Érdeklődtek felőlem és rágalmaikat terjesztették. Például: gyermekeim vannak, akik után nem fizetek gyerektartást.

Újszilvási éveimhez tartozik, hogy lehetőségem volt a 4 év alatt, 23 lelkigyakorlatot tartanom más-más városokban, falvakban, sőt egyet Pannonhalmán, egyet Győrben a bencés diákoknak...

A plébániát elődöm építtette, ám tetőszerkezete elhibázott volt, így az életveszélyes helyzetet lebontással kellett megoldani. Addig egy jó ember helyet adott üres házában. Több mint 1 évig laktam ott. A mindennapi feladatok mellett, új leterhelés volt az építkezés. Szívesen tettem ezt is, de megtépett idegeim miatt orvoshoz kellett járnom. Szerettem ott. Nagyon. Az emberek jellembeli tisztasága, munkájuk egyszerűsége, őszinteségük, és a természet adta környezetben, szívesen éltem. Ám ezt, a külső állandó megfigyelést növelte, egy ottan élő ismerősöm bevallása, hogy ő maga is jelentéseket ír, mert zsarolják. Figyelnie kell, mit teszek! Legyek azért nyugodt, olyat nem ír, amelyből bajom lehetne... Mindez sok volt. „A tett szenvedés, a szenvedés tett” – olvastam az angol Eliotnál. És éltem. És segíteni próbált dr. Danis György pszichiáter barátom, a teher viselésében...

Akkor már évek óta fenntartott kapcsolatom volt, dr. Endrey Mihály püspök úrral. Ő 14 évet töltött házi őrizetben. Budapesten a Bakáts téri plébánián lakott, még a megfigyelés alatt. Ott felkereshettem. Bizalmas beszélgetéseinkkor a Duna partra mentünk, hogy a lakásában elhelyezett rejtett lehallgató készülékek ne legyenek tanúk. Föltártam előtte lelkivilágomat és tanácsot kértem. Mit tegyek! Maradjak egyházi keretben, vagy kérem felmentésemet a cölibátus alól, mely egyre súlyosabb terhet jelentett megviselt idegeimnek. Többszöri együtt gondolkodás után, ez utóbbival értett egyet. Így egyetértésével felmentésemet kértem, VI. Pál pápától a cölibátus alól, melyet megkaptam. Erdős Zsuzsanna tanárnővel, Endrey Püspök Úr áldásával kötöttem egyházi esküvőt. 3 gyermekünk és 7 unokánk van.

1971-ben, Magyar Mihály tápiószzelei plébánossal találkoztam. Baráti öleléssel köszöntöttük egymást. Majd tartózkodó félelemmel kérdezte: „mi történt veled!” Mielőtt válaszolni tudtam volna, folytatta: „Újszilváson Endrey Püspök Úr bémált, majd a plébánián ebédeltünk. Az asztalnál rólad ejtettünk szót, bizony elmarasztaltunk. Akkor a Püspök Úr megszólalt: Mácz Istvánt ne bántsátok. A helyében én is azt tettem volna, amit Ő.”

CEGLÉD

1969-ben elkezdődött civil életem. (Hivatásom, küldetésem, szívem mélyén, lelkemben őriztem.) Állást kellett keresnem. Első munkahelyem, egy Termelőszövetkezet volt. Bérletszámoló-nak vettek fel. Most már – gondoltam – békén hagynak. Két hét múlva, bizalmasan valaki szólt, hogy az államvédelmi két em-

bere megkereste a TSZ elnökét és figyelmébe ajánlottak... Néhány hónap múlva lakásomon keresett fel régi ismerősöm, Pelikán úr a társával. Bejelentés nélkül jöttek. Az eddig nem ismert nyomozó azzal kezdte. Édesanyám községében, Endrődön élt ő is, tehát valamiképp „földiek” vagyunk. Pelikán úr érdeklődött munkám iránt és hogy mennyit keresek. „Ő, mi ennél jelentősebben tudnánk megélhetését biztosítani, ha munkatársunk lenne.” Közöltem, nagyon meg vagyok elégedve a keresetemmel. Nem változtatok munkahelyet.

1970-ben építőipari területre, teljesítményelszámoló munkakörbe a Ceglédi Városgazdálkodási Vállalat vett fel. Kezük ide is elért. A Városi Pártbizottságon keresztül, a vállalat igazgatójának és a párttitkárjának hívták fel a figyelmét személyemre. „Figyelmük” eredménye érvényre jutott, a fizetés rendezésekor, és az előmenetelemet illetően. Közben elvégeztem a főiskolai végzettségnek megfelelő munkaügyi szakemberképzést. Egyre több területen vont be az igazgató a munkába. Figyelmeztették (ezt 1989 után mondta el az akkori igazgató), „ne foglalkoztasson.” Ő, amint mondta, közölte, ha küldenek neki ilyen képzett embert, azonnal levált. Körülbelül még 1985-ben is a meghatározott időnként kötelező vállalati szintű „személyi értékelésben” a párttitkár, a személyzeti vezető és a főkönyvelő azt írta, hogy nincs megfelelő alkalmazása a munkakönyv törvényeinek a munkámban. Az elbocsátás árnyéka vetült rám. Hiszen állításukat bizonyítani nem tudták. Később kifogásolták, hogy a református lelkész által szervezett Nagytemplomi Kör, havonta rendezett összejövetelein, hol írók, művészek, tudósok tartottak előadást, tevékenyen miért kapcsolódom bele? Akkor már az ország politikai légköre, neveltségessé tette az ilyen elmarasztalásokat.

Végül eljött 1990 és 1994-ig az első szabadon választott polgármestere lettem Cegléd városának.

Úgy éreztem magam, mint a kalitkából kiröppenő madár. Szívem mélyéből megvalósulhatott hivatásom és küldetésem jelentős része. Magát a polgármesteri munkát hivatásomból eredően szolgálatként éltem meg. Azután újjá szerveztem a Ceglédi 144. sz. Kossuth Cserkészcsapatot, amely ma is él és működik. A Magyar Cserkészszövetség elnökségében éveken át dolgoztam. A Keresztény Értelmiségiek Szövetségének csoportját megszerveztem, és 13 év alatt 130 előadás hangzott el a városban, tudósok, írók, költők, művészek részéről. Könyveim 1988-tól megjelenhettek. 18 könyv, egy CD lemez és egy ikonográfiai és bibliai társasjáték. Valamikor lelkigyakorlatra hívtak, ezekben az években, a KÉSZ szervezésében sok városban tartottam előadásokat. Írásaim jelentek meg folyóiratokban, szaklapokban. Nyugdíjazásom után 15 évig a Közoktatás Politikai Tanácsban dolgoztam a Magyar Önkormányzatok Szövetségét képviselve.

Jelenleg, 86-ik életévemben csöndesen és kíváncsian készülök a „találkozásra”, melybe Isten ajándékként mindig hittem és hiszek.

Mindezeket írva hangsúlyozom, esetem az üldöztetést, a szorongatást illetően nem egyedi. Nem voltam egyetlen. A kommunista diktatúrában azok a papok, akik különösen a gyermekekkel, az ifjakkal foglalkoztak, első számú közellenségek voltak. A nevem most ismertté vált. De a sok-sok sorstársam, a névteletnek különösen megilleti a tisztelet és hála, amiért kockáztattak az Isten országáért.

Mácz István

(Szeptemberi számunkban tettük közzé a gyomai születésű Mácz István visszaemlékezésének első részét.)

ELFELEDETT NEMZEDÉK

Kovács Imre halálának negyvenedik évfordulóján

Negyven éve, 1980. október 27-én, New York-ban hunyt el Kovács Imre, a huszadik századi magyar politikatörténet egyik legtehetségesebb szereplője. A mai világban annyi információ kering a világban, oly sok mindent kellene megismernünk, megértenünk, hogy sokkal inkább hajlamosak vagyunk a felejtésre, különösen, ha az nem a mindennapi életünk küzdelmeihez kapcsolódik. Hiszem ugyanakkor, hogy a jelenünk a múltból táplálkozik, mindaz a tapasztalat, amit elődeink életútja felmutat, segíti eligazodásunkat, életünk sikeressé formálását. Különösen, ha nem pusztán személyes sorsunkról, hanem egy nemzet létéről van szó.

A parasztpolitikus Kovács Imrét méltatlanul felejtette el a nemzeti emlékezet. Magyarázható ez azzal, hogy élete felét emigrációban kényszerült leélni, itthon még neve említése is tiltott volt. Magyarázható, de nem megmagyarázható. Egy nemzet legyen büszke nagyjaira, sorsformáló elődjére. Márpedig Kovács Imre ilyen karaktere volt a huszadik század magyar történelmének.

1913-ban született a Fejér megyei Alcsutdobozon, a szegény-paraszti létből küzdötte fel magát a magyar falukutató mozgalom egyik elismert tagjává. Kovács Imre generációjának az 1930-as évek Magyarországon megadatott, hogy történelemformáló munkát végezzenek. A feudális viszonyokat felváltó polgári társadalomba integrálódó agrártársadalom politikai képviselőire kaptak lehetőséget, s elmondhatjuk, teljesítették a történelmi feladatot. Kovács Imre neve először a falukutató nemzedék tagjaként vált ismertté, a *Néma forradalom* című szociológia tanulmánya, kötete sodorta a közélet harcainak centrumába. Az 1930-as évek Magyarországa forrongott a különböző társadalmi csoportok és rétegek önazonosságukat, politikai szerepüket kereső mozgalmi küzdelméről. Az 1937-ben megalakult Márciusi Front elnevezésű mozgalom nem kevesebbet akart elérni, mint a társadalmi egyenlőség, a polgári szabadságjogok Magyarországon történő érvényesítését. Kovács Imre egyike volt a mozgalom hangadóinak, bátor és átgondolt kiállásával tömegek előtt hitelesítette; a változások elérhetőek. Az agrártársadalom jogai politikai érvényesítésére, élethelyzetének

megoldására szerveződött meg 1939-ben a Nemzeti Parasztpárt, elsősorban Kovács Imre kitartó törekvése révén.

A világháború és az azt követő kelet-közép-európai változás, a szovjet despotikus hatalom itthoni térnyerése elsodorta a falukutatók elképzeléseit, a kommunista diktatúra kolhozokba, megalázó élethelyzetekbe kényszerítette a magyar falvak lakosságát. Kovács Imrének menekülnie kellett az országból, reformelképzelései, politikai crédója elfogadhatatlan volt a kommunisták számára. Kovács népszerűsége, karakteres kiállása, veszélyt jelentett, letartóztatása napirenden volt. 1947-ben, kénytelen volt elhagyni az országot. 33 éven át élt szülőföldjétől távol.

Kovács Imre az emigrációban sem tagadta meg magyarságát, az ország függetlenségének visszaszerzéséért, a demokratikus Magyarország megteremtéséért küzdött egész életében. Az Egyesült Államok Külügyminisztériumának kelet-európai szakértőjeként sokat segített abban, hogy az amerikai politika figyelme ne lankadjon a magyar nemzeti törekvések támogatása irányában. Nem kétséges, hogy a rendszerváltoztatás során meghatározó szerepe lehetett volna, ám korai halála nem tette lehetővé, hogy részt vehessen a demokratikus Magyarország 1990-ben bekövetkező újjáélesztésében.

Kovács Imre emlékét felidézve egy eddig ismeretlen fényképet mutatunk be, amely a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archivum dokumentumai, nevezetesen Víg Károlynak, a Bajcsy-Zsilinszky Endre életét kutató történésznek iratai között található.

1934-ben – a főleg protestáns középosztálybeli fiataloknak ott-hont adó Pro Christo Diákszövetség Hársfa utcai internátusában – Kovács Imre kortársaival alakította meg a 312. számú „Erő” elnevezésű öregcserkészcsapatot, és 1935 júliusában együtt vonultak le falukutató táborozásra az Ormánságban található Kemse községbe. Kemse házai egy füves, nagy kiterjedésű teret fogtak körbe. Értelmiségi foglalkozású személy nem volt a faluban, a pap sátoros ünnepeken jött oda prédikálni, az iskola a szomszéd faluban volt, a körjegyzőség pedig a nyolc kilométerre lévő Vajszlón. A faluban a közhatalmat egy öreg parasztember testesítette meg, akit bírónak választottak. Ő volt, aki engedélyezte számukra, hogy egy elhagyott parasztházat elfoglaljanak.

A falu megismerésére az első lépés az volt, hogy a házakról és telkekről pontos térképet készítettek, s abba beírták a tulajdonos és minden családtagja nevét. Azt tartották, hogy a sikerességük egyik záloga lehet, ha folyamatosan a falu, a családok életritmusát követik, velük együtt végzik napi teendőiket. Ezért időbeosztásukat a falusi

A fotó forrása: RETÖRKI Archivum, Víg Károly irathagyatéka.

életmód és munka szabta meg. Ha kellett, kimentek a falusiakkal a mezőre, arattak, gyűjtöttek vagy a ház körül segédkeztek, kukoricát fosztottak. Így sikerült azt is elérniük, hogy a község munkaközösségüket szeretetbe és bizalmába fogadta. Misem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy az egy évvel később, 1936 februárjában, kiegészítő adatokért ismét odautazó Kovács Imrét a szállásadó gyermektelen házaspár örökbe akarta fogadni, hogy örökségük biztonságban maradjon.

A fiatal tudósjelöltek alapos munkát végeztek. Az anyakönyvekből egészen a XVI. századik visszamenően kiírták a születések és halálozások alakulását, hogy négy évszázadra visszamenően tanulmányozhassák a falu lélekszámának alakulását. Ezt a munkát Kovács Imre végezte el. Gunda Béla etnográfus a régi életmódra, szokásokra vonatkozó adatokat, emlékeket gyűjtötte össze, Kerényi György – Kodály Zoltán tanítványa – megénekelte az öregeket, s lejegyezte a falu teljes dallamanyagát, Elek Péter gazdaságföldrajzos tanársegéd térképeket készített, s a falu gazdasági rendszerét vizsgálta, Zeke Zoltán ügyvéd az öröklési viszonyokat, Koczogh Ákos nyelvész pedig a beszédüket, észjárásukat, lelki világukat kutatta. Júliusban két hetet, majd ősszel újabb egy hetet töltöttek el a faluban.

A gyűjtőmunka eredményét közösen foglalták össze. Majdnem egy évet vett igénybe az anyag rendszerezése és kiértékelése. A felmérésből egy 160 oldalas kis kötet készült *Elsüllyedt falu a Dunántúlon. Kemse község élete* címmel, melynek előszavát gróf Teleki Pál geográfus, egyetemi tanár, a később tragikus sorsot megélt miniszterelnök írta. Kiemelte, hogy az egyes tudományágak és vizsgálati területek egymásba fonódó információhalmaza az, amely hitelessé, valóságossá, tudományossá formálja a könyvet. A kutatómunkában részt vevő szerzők maguk is rögzítették bevezetőjükben, hogy „...a társadalomvezetésnek a határozottan kialakult és a tárgyi igazságra épült valóság szemlélet az előfeltétele.” Nem állunk messze az igazságtól, ha azt állítjuk, hogy Kovács Imre későbbi munkáiban

is visszaköszön a módszer, melyet egy ország mindenkori irányítóinak számára javasoltak a szerzők, mert a valóság megismerése „...csakis módszeres, a részletekre kiterjedő, mind az analízist, mind a szintézist magában foglaló, elszántan tudományos kutatómunka útján lehetséges.”

A fénykép 1935 júliusában készült, megérkezésüket és sátorverésüket követően. A cserkészegyenruha még makulátlan, arcukról ifjonti lelkesedésük sugárzik. Kovács Imre ekkor 22 éves, a József Nádor Műszaki és Közgazdaságtudományi Egyetem Agrárgazdasági Karának közgazdasági fakultásán tanult. Az ott működő ifjúsági egyesületben vitákat rendezett, hogy a meggyökeresedett közgazdaság-tudományi felfogással szemben a kisbirtokon folytatott termelés jövedelmezőségét bebizonyíthassa. Első írását – a hazai némettség gazdasági terjeszkedéséről – másodévesen, 1934-ben publikálta a Pesti Naplóban *Dunántúl Erdély sorsa?* címmel. Kisebb cikkeinek merész hangja, konfliktusokat vállaló és gerjesztő magatartása – ami élete végéig jellemezte – felkeltette Szekfű Gyula figyelmét, s tanulmányírára kérte fel a Magyar Szemle részére. Az uradalmi cselédek gazdasági és megélhetési viszonyairól írott dolgozata olyan radikális hangvételűre sikeredett, hogy a folyóirat szerkesztőbizottsága csak Szekfű lemondással való fenyegetésének hatására járult hozzá a megjelenéséhez.

A kemsei táborozást nagyjából részt a Kovács Imre által inspirált kíváncsiság hatására szervezték meg társaival. A fényképen balról jobbra haladva: Mády Zoltán, Kerényi György, Elek Péter, Pócsy Ferenc, Draskóczy Gábor, Karsay Gyula és jobb szélén Kovács Imre látható. Az ülő alak Gunda Béla a munkacsoport néprajzkutatója. A fénykép Kovács Imre életútjának egyik meghatározó állomásáról készült, testtartásából, dacos tekintetéből sugárzik egész életét meghatározó forradalmi lelkülete. Örizzük emlékezetünkben e generációt, Kovács Imrét, a huszadik század magyar politikussgenerációjának emblematikus alakját!

Szeredi Pál

BARNA TOJÓTYÚK 650 FT/DB, EGY-ÉVES JÓL TOJÓ 20 DB-TÓL INGYEN SZÁLLÍTÁSSAL MEGRENDELHETŐ.

TEL.: 30/8602627

METAL STOP KERÉKPÁRÜZLET ÉS ÉPÜLETGÉPÉSZET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok,

radiátorok,

- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- Led TV-k, porszívók
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK és FÜSTCSÜVEK kedvező áron!**
- **kerékpárok JAVÍTÁSA - SZERELÉSE!**

GYOMAENDRÓD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hítellelenség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

AGRO ÁRUHÁZ

Tisztelt vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- kandallók, szeneskályhák
- kályhacsövek, szeneskannák
- biobrikett tüzelők, begyűjtő kockák
- üstházak, zománczott üstök, gázégők
- üvegdemizonok, borosüvegek
- bor- és cefreélesztők, pektinbontók
- műanyagbordók, műanyagkannák
- fejszék, balták, kéziszerszámok
- őszi műtrágyák, virágföldek, cserepek
- munkavédelmi cipők, csizmák, kesztyűk
- csavarok, szegek, zárok, lakatok stb.
- fóliák, zsákok, takaróponyvák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

A HIMNUSZ

egykor és ma.

Gróf Teleki Pál miniszterelnök — a képviselőház üléstermében ugyanazon helyről jelentette be az erdélyi részek visszacsatolását, ahonnan húsz év előtt a trianoni békeparancs kényszer elfogadását kellett indokolnia.

Bejelentésében visszapillantott — a miniszterelnök a húsz év előtti gyászos eseményekre és megemlékezett a parlament felcsendült himnuszra, mely mint a tehetetlen kétségbeesés szörnyű sikolya tört elő ötven képviselő kebléből, kik a békeparancs megszavazása elől ide kjonultak. Czettler Jenő olvasta fel azt a tiltakozó jegyzéket, amelyet a hágai Béke-Konferencia és semleges államok kormányaihoz intéztek — védelmet remélve — a magyar leigázás és megcsönkítés ellen. A memorandum alkírása után odaszólt Friedrich István v. miniszterelnök Csernus Mihály battonyai képviselőhöz: „kezd el Miska a himnuszt.” Csernus hatalmas erősen tenorja mint a magyar dac és elazántág szíriénája zugott fel és hozzásimult a többiek kesergő, komor éneke is. A himnusz, majd a szózat hangjai átszűrődtek a parlament folyosóin, betöltötték az üléstermet, de behatoltak az épületem falai közé is. Teleki Pál megállt beszédében, a képviselők egy része hangosan zokogott, a többi könnyes szemmel folytatta a nemzeti ima könyörgő fohászt. A letipott, szétszagotott, kirabolott, megáramadt koldus nép, fejvesszékelő sírása, de egyszermint elszánt, tettekre szavazava is volt ez: „Áldjon vagy verjen sors keze, itt élnek halnod kell!”

Húsz év előtt mint az önvigasztalás és a nemzeti halhatatlanságba vetett reménykedés adja ajkunkra a himnusz fenséges imáját. Láttuk, hogy nincs senkink e földön, aki egy jószóval is vigasztalna, vagy érdeklünkben valamit is tehetnek. Szörnyű nyomorúságunkban az Uristenhez folyamodtunk. Sokat vétkezünk ellene, sokszor elhagytuk és megkáromoltuk, de éreztük, hogy aki megbocsátani tudott a rablógylkos jobboldali latornak, irgalmassal lesz, hozzánk is, megtévedt, de mellünkben bűnbánóan verő szegény magyarokhoz.

Az a régi, engesztelő, könyörgő fohász nem volt hiábavaló! Mementó volt arra, hogy csak Istenben bízhatunk és csak az ő áldása teheti sikeressé a magyar munkát és erőfeszítést.

Ma diadalmasan, önfelédtt ujjongással, a nemzeti és fejjézés tüzes fellángolásával ostromolja az ég kapuit a nemzeti ima örökszép szövege és dala. Ma háladása 14 millió magyarnak és erősfogadás a nemzeti egység és megértő testvériség ápolására.

Csak aztán így is legyen!

Hazatértetek

Észáczfényen.

Elragadó szépségű vidéken tornyos kisváros, a Maros partján. Lakói szőlőtermeléssel és tutajozással foglalkoznak, de jelentős mértékben űzik az ipart és kereskedelmet is. A város eredete a XII. századba vezethető vissza. 1843-ban csaknem teljesen elpusztult, de szorgos kezek hamarosan újraépítették.

Parajd.

Kis-Küküllő mentén, Szováttól délkeletre fekszik a Görzényi havasok elján. 1910-ben 2888 magyar lakost számlált. Ki ne hallott volna róia? Sö-hegye diákkorunkban fantasztikus elképzelésben bontakozott ki előtünk. Sóbányája évenként mintegy 200.000 máter mázsa sot termel. A világháboru alatt honvédségünk az egész környéket bejárta és heves harcokat vívott.

Szováta.

Ez a község még a parajdi sóterülethez tartozik és különösen sóstavaírói ismert. Rengeteg magyar keresett itt gyógyulást húsz esztendővel ezelőtt. Fekvése gyönyörű. Egyik tava, a Medve-tó, páratlanul áll Európában, változó hőmérsékletével. 1910-ben 2826 magyar lakost számlált.

Dés

kevéssel a két Szamos egyesülésén alul az egyesült folyó balpartján fekszik. A várost környező Czicz, Rózsa-és Bélahegyén ősi erdőtünyek nyomai látszanak. II. Endre kamarát állított itt fel és Dést szabad királyi városi rangra emelte. A monda azt tartja, hogy a dési vár egyike volt ama hét várnak, melyeket Álmos magyar vezér Erdélyben pihenése alkalmával építtetett.

KÁNTOR VÁLASZTÁS

Nagy érdeklődés előzte meg Ujházy Miklós endrődi főkántor örökének betöltését. A hívek feszült figyelemmel lesték és várták a „Kántor-próba” eredményét, mely augusztus 29-én zajlott le. A főtisztelendő egyházmegyei Főhatóság Csernus Mihály apátplebános, a neves énekeszerző (írói neve: Apáczay István) vezetése alatt Ujházy Miklós nyug. főkántort, Csarnus Gáspár debreceni kántort és Orbók József igazgatótanítót nevezte ki a kántor-vizsgálóbizottság tagjaiul.

A 22 pályázó közül 17 jelent meg „a vizsgán”. A bizottság először a szabadon választott orgona és ének-számokat hallgatta meg, majd Kersch: „Sursum Corda” c. énektárból vett énekeket és közjátékokat, valamint Apáczay István V. éneklizetéből: „Hiszek uram, hiszek Tebened”, „Jöjj keresztény az oltárhoz” és „Koldusboton, törött mankóu” c. énekek valamelyikének eljátszását és éneklését kívánta a pályázóktól. A liturgiai kérdések és rezponzóriumok után Kersch énekléséből ismert népénekek tömegének vezetéséből vizsgáztak a pályázók.

A bizottság tagjai külön-külön osztályozták a pályázókat és érték-megállapításukat is külön-terjesztették fel az egyházmegyei Főhatósághoz, aki a különböző osztályzatok mérlegelése alapján első helyen: Kis Sándor egyházkarnagyot, második helyen: Terebessy Károly jásdózsai kántort, harmadik helyen Pintér Lajos egyházkarnagyot jelölte választásra.

A kántor-próba eredménye — 5 pályázó kivételével — nagyon gyenge volt. Egy-két pályázónál akadt ugyan természetében jó és értékes, de csiszolatlan és modorosan elferdült hang, zenetudásuk azonban minimális volt. Ugy látszik, a kántorképzés még ma is mostoha gyermeke a képzők nagy részének,

A kántor-választást augusztus 31-én végezte az egyházközségi képviselőtestület.

A titkos választáson Terebessy Károly 22, Kiss Sándor 14 szavazatot kapott.

Érdekes a döntés. Pintér Lajos kitűnő orgonista, de hangja gyenge és szintelen, nem érvényesült az endrődi nagytemplomban. Kiss Sándor is ügyesen játszik az orgonán, látszik, hogy képzett jó muzeikus. Baritonja eléggé színes és meleg, a magasabb hangokban azonban kissé erőltetett. Terebessy Károly orgonajátéka közepes, de magas házi tenorja gyönyörűen cseng. A nép a jó hangot értékelte.

Az endrődi kántorság híres állás. Betöltése szép zenei tehetséget, kulturált énektudást, komoly közéleti működést és egyházas magaviseletet igényel. Reméljük az új kántor rendelkezik e kvalitásokkal és kielégíti feltebbvalói és a hívek jogos igényét. Isten áldása kísérje!

Erdélyország szíve

Valóban szív volt, érző és dobogó központ. Azzá kell válnia ezután is. De nemcsak szív volt, hanem központja volt annak a sajátos szellemiségnek, amit úgy hívtunk hogy erdélyi szellem és amely szerves része volt mindig az egységes magyar nemzeti szellemnek és kialakítója, so-szor egyetlen hű leteteményese a történelem viharáiban is a magyar történelmi és faji gondolatnak. Most leg-alább olyan hátaltel szívvvel annyi szeretettel, annyi lelkesedéssel, annyi kicsorduló örömmel köszöntjük Erdély szívét, fővárossát, Kincses Kolozsvárt, mint amilyen ki-nondhatatlan szeretettel a felszabadulás végtelen boldogságával és leirhatatlan örömeivel köszöntötte Mátyás király szülővárosa, a nagy erdélyi fejedelemnek székvárosa, a magyar hadsereg bevonuló honvédeit.

HIRDESSEN

LAPUNKBAN

80 évvel ezelőtt írták...

45 éves érettségi találkozó

„Ballag már a vén diák...”- énekeltük valamikor 75. tavaszán. A Kiss Lajos Gimnázium IV. A osztályának 36 diákja búcsúzott négy év után nevelőitől és egymástól. Elkészítettünk iskolánktól és elindultunk - a tanáraink által oly sokat emlegetett - „NAGYBETŰS ÉLET” felé. Előtte persze még az érettségi izgalmai, az utolsó nyár, amikor is megfogadtuk: tartjuk a kapcsolatot, hallatunk magunkról... és ott leszünk minden osztálytalálkozón!

A fogadalmaknak eleget tettünk, hiszen jötték-mentek a levelek, telefonok. Tudtunk egymásról. Tudtuk ki az, aki továbbra is a diákéletet választotta, és tudtuk ki az, aki a munkát. Tudtunk az első házasságkötésekről, a született babákról. És persze maradtak a barátságok.

Mentek az évek, jöttek az osztálytalálkozók. Egyszer-egyszer hitetlenül álltunk! Már 20 éve, már harminc, vagy netán negyven?

Az idei találkozó a nyolcadik. Az egyik szemünk sír... hogy de régen volt! A másik nevet... hogy ezt is megélhettük! Szeptember 12-én huszonketten gyűltünk össze, három tanár, tizenkilenc öregdiák. A létszám

ugyan megkopott, hiszen tanáraink közül már többen eltávoztak és öten sajnos közülünk is. Voltak, akik jelezték, halaszthatatlan programjuk van. Néhányan, legjobb szándékuk ellenére sem tudtak eljönni. A lényeg! Mindenkiről volt némi információ. Szokás szerint már kinn elkezdődött a pletykaparti, alig lehetett beterelni bennünket, hogy elkezdődessen az osztályfőnöki óra. A hetes jelentése után köszöntöttük tanárainkat: osztályfőnökünket Ronyeczné Pöszike nénit, Gyarmatiné Magdika nénit, Nagyné Margitka nénit. Fejhajtással, gyertyagyújtással emlékeztünk azokra, akik már nem lehetnek közöttünk.

Ki gondolt rá akkor, 45 évvel ezelőtt, hogy egyszer arról fogunk beszélgetni, kik azok, akik már nyugdíjasok, vagy éppen arra várnak, hogy végre azok lehessenek! Persze még mindig vannak, akik örömmel gyakorolják hivatásukat, még mindig aktív dolgozók. Többen már nem a gyerekeinkkel büszkélkedtünk, mint korábban, sokkal inkább az unokákkal. Örömteli, de felelős feladatot ró a nagymamákra, nagypapákra. Kicsit talán több az idő magunkra, kicsit talán többet pihenhetünk, utazhatunk. Ta-

náraink a régi lelkesedéssel meséltek családjaikról, a közben történt változásokról. Örültünk, hogy láthatóan, még mindig jó humorral és jó egészséggel vannak megáldva.

Az igazi meglepetés az volt, amikor Iványi Laci tarsolyából soha nem látott felvételek kerültek elő a gimis évekről, ballagásról, találkozókról. Szépen időrendben! Így aztán - ha eddig nem is - kénytelenek voltunk szembesülni az idő múlásával.

Vacsora után kezdődtek a személyes beszélgetések. Gondoljuk csak el! Voltak, akik öt, tíz éve nem látták egymást. Bár zömében helyiek maradtunk, néhányan azért messzebbre kerültek, csupán a találkozó kedvéért utaztak haza Sopronból, Budapestről, Szegedről, Békéscsabáról. De van közülünk, aki Orosházáról, Szarvasról vagy Dévaványáról érkezett.

Aztán újra eljött a búcsú pillanata, mint életünkben annyiszor. És persze mi újra megfogadtuk: tartjuk a kapcsolatot, hallatunk magunkról... és ott leszünk minden osztálytalálkozón! Talán nem is várunk újabb öt évet!

Katona Erzsébet

Egészségről-betegségről

Kedves Olvasók! Az újság októberben megjelenő internetes lapszáma Kedves Olvasók! Az újság októberben megjelenő internetes lapszámában szeretnék leírást adni a széles körben elterjedt és ismert sütőtök fogyasztásának egészségre gyakorolt, előnyös hatásairól és egy őszi-téli időszakban szívesen fogyasztott csemegénk kedvező tulajdonságait is ismertetem.

A sütőtök élettani hatásai (Cucurbita pepo)

A sütőtök a tökfélék családjába tartozik, spanyol hódítók hozták Európába Amerika felfedezésének idején. Az októberben érő sütőtök Texas és Mexikó vidékéről származik. A sütőtökről az első európai leírás egy német botanikustól, Leonhard Fuchstól származik, Füveskönyvében tesz említést róla 1523-ban. A sütőtök kedvező hatásait az indiánok is ismerték, kígyómarást is gyógyítottak vele. A sütőtök húsát régebben sebgyógyításra, magját vese- és hólyagproblémák, májbetegség kezelésére használták. Magyarországon a legismertebb sütőtök termesztő helyek Nagydobos környékén vannak.

A sütőtök gazdag vitamin- és ásványi anyag forrás. Nagy mennyiségben tartalmaz A-, B1-, B2-, B3-, B5, B6-, C- és E-vitamint, folsavat, karotinoidokat, A-vitamint, vasat, foszfort, szelént, mangánt, cinket és rezet. A növény gazdag sárga színű olajokban, telítetlen zsírsavakban, fehérjékben, szénhidrátokban és rostokban.

A dekorációs célra szánt díszítőkök nem ehetőek, mert mérgező vegyületeket tartalmaznak!

A sütőtök jelentős antioxidáns: karotinoid, A-, C- és E-vitamin tartalma miatt védelmet nyújt a daganatos-, szív-, érrendszeri betegségek kialakulásától és gyulladáscsökkentő hatású. Egy csésze sütőtök a napi A-vitamin bevitel 100%-át és a C-vitamin bevitel 20 %-át tartalmazza.

A karotinoidok és az A-vitamin javítja a látást, védik a retina sejtjeit az oxidatív stressztől, a makula degeneráció kialakulásától. A sütőtökben lévő A-vitamin és karotinoidok késleltetik a bőr öregedési folyamatait és csökkentik a nap által okozott bőrártalmak megjelenését, elősegítik a vesék, a máj és a szív megfelelő működését.

A sütőtök fogyasztás során a zöltség magas E- és C-vitamin tartalma miatt fokozódik a szervezet kollagén termelése és szebbé válik a bőr.

A sütőtök magas B-vitamin komplex és omega-3 zsírsav tartalma miatt termékenységet növelő hatású, kedvezően hat a szervezet hormon háztartásának egyensúlyára.

A sütőtök magas kálium tartalma miatt vérnyomáscsökkentő tulajdonságú; edzés után fogyasztva egy csésze főzött sütőtök visszaállítja a szervezet elektrolit egyensúlyát.

A növénynek magas a glikémiás indexe, de alacsony a glikémiás terhelése. Alacsony glikémiás terhelés esetén étkezés során a teltségérzet hamarabb alakul ki és ez csökkenti az elfogyasztott étel mennyiségét.

A magas rosttartalom miatt a sütőtök fogyasztása elősegíti a megfelelő bélműködést, a tápanyagok felszívódását, székrekedést csökkentő hatású.

A gyümölcsökkel ellentétben a szénhidrátokban és keményítőben gazdag sütőtök először az izmok glikogén raktárát és utána a májglikogént tölti fel. Ez fontos tudnivaló a testépítők és az atlétikus edzést végzők számára.

A sütőtök immunerősítő hatású, fogyasztása az októberi és a téli hónapokban véd a megfázásos betegségektől, bevitel kedvező lehet tüdőgyulladás, szénanátha és asztma kialakulásakor.

Elősegíti a bélrendszer és a máj megfelelő működését, fogyasztása során csökken a prosztatatarak és a szürkületi vakság kialakulása. A mézzel kevert sütőtöklé bélféregűző és enyhe nyugtató hatású. A nyers sütőtöklé bevitel gyomorsav túlermelés esetén is javasolható.

A sütőtök fogyasztása magas vitamin-, rost és alacsony kalória tartalma miatt ajánlható fogyókúrázóknak; a sütőtök bevitel mérsekélheti a köszvényes tünetek kialakulását.

A sütőtök egészséges, finom, könnyen elérhető és széles körben elterjedt zöltség; az Antarktisz kivételével az összes földrészen termesztik és fogyasztják.

A szelídgesztenyéről (Hypocastani semen)

A szelídgesztenye Délkelet-Európában őshonos, ehető termése miatt az ókorban a rómaiak sokfelé telepítették. A közvetítésükkel jutott el a szelídgesztenye a Brit-szigetekre és a Kárpát medencébe is. Magyarországon a leghosszabb életű gyümölcsfaj, Kőszegen és környékén akár 600-700 éves fák is vannak. Toscana Marradi nevű falujában, októberben minden hétfőn „gesztenye ünnepet” tartanak a lakók. A szelídgesztenye termése, a méze, a fa kérge és levele egyaránt fogyasztható.

A gyümölcs B1-, B2-, B6-, C- és E-vitamin tartalma magasabb, mint a többi gyümölcsé, és jelentős mennyiségű káliumot, magnéziumot, vasat, rezet és foszfort is tartalmaz. Ásványi anyag tartalma is kiemelkedő a legtöbb gyümölcsőhöz viszonyítva.

A szelídgesztenye magas rosttartalmú és jelentős szénhidrát tartalma miatt gabona és burgonyafélék helyettesítésénél is alkalmasnak.

A gyümölcs fogyasztása gyulladáscsökkentő hatású, elősegíti a szervezetből a vizenyők ürülését. Fokozza a vénafalak rugalmasságát, görcsoldó tulajdonságú. Kedvező lehet bevitel hurutos- és különböző légzőszervi betegségek kialakulásakor - mikroba ellenes és köptető hatása miatt. Javasolható fogyasztása hasmenés fennállásakor.

A szelídgesztenye eszcin tartalma miatt csökkenti a narancsbőr tüneteit. A növény kérgeből készült krém – eszkuin tartalma miatt – fekélyek és bőrbetegségek kezelésében régóta alkalmazott készítmény; ülőfürdő formájában aranyér gyógyítására javasolható.

Forrás:

<https://sutotok.com/elettani-hatasok/>

<https://www.vitalitas-magazin.hu/szezonalis/gyogyito-gesztenye>

Békés Megyei Kormányhivatal Gyomaendrődi Járási Hivatal közleményei

További hírek és információk: www.bekesijarasok.hu

Telefon: 66/581-320

Polgármesterek a járási hivatal értekezletén

A közelmúltban a Gyomaendrődi Járási Hivatal osztályvezetői értekezletén rendhagyó módon két települési polgármester is részt vett.

Nagy Zsolt Sándorné Csárdaszállás, és Galambos István Ecsegfalva polgármestere első ciklusát tölti polgármesterként. A két településvezető a járási hivatal értekezletén ismerkedhetett meg a hivatal működésével, feladatellátásával, különösen azokkal a szakterületekkel, amelyek szorosan kapcsolódnak a települési önkormányzatok életéhez.

Polgármesterek értekezletén

Elismerték a jól teljesítő kormánytisztviselőket

A Gyomaendrődi Járási Hivatal dolgozói szeptember elején összdolgozói értekezleten vettek részt a járási székhely dísztermében.

Dr. Pacsika György hivatalvezető és Dr. Smiri Sándor hivatalvezető-helyettes az elmúlt időszak eseményeit értékelte, és szóltak az év hátralévő részének szakmai feladatairól is.

A korábbi esztendőök hagyományait követve – az osztályvezetők szakmai értékelése alapján – elismerték a jól teljesítő kormánytisztviselőket. A kormányablak osztályról Liszkainé Nagy Mária, a hatósági és gyámügyi osztályról Fekécs Fruzsina, Gonda Anett és Tóthné Rojik Edit, a foglalkoztatási szakterületről Botosné Feuerwerker Ágnes, míg az élelmiszerlánc-biztonsági és állategészségügyi osztályról Bohák Ildikó vehetett át oklevelet és virágot.

elismerések áadása

Elsősegélynyújtásra képezték a tisztviselőket

A Gyomaendrődi Járási Hivatalban dolgozó kormánytisztviselőknél a közelmúltban Rávai Béla, a helyi mentőállomás vezetője tartott elsősegélynyújtással, életmentéssel kapcsolatos előadást.

Az egészségügyi szakember az általános életmentési ismeretekben belül elsősorban az újraélesztés lépéseire, illetve a kormányablak buszban is elhelyezett defibrillátor készülék használatára képezte a kormánytisztviselőket.

Életmentési ismeretek

SZENT GELLÉRT-NAP 2020

